

Može li se ronjenjem steći ugled u znanstvenim krugovima?

Moji bi studenti, navikli na moja "triki" pitanja na seminarima najčešće odgovorili:

"Čim tako pitate znamo da je odgovor da, ali ne znamo objasniti." Ovaj puta i ja odgovaram jednako:

"Da, ali ne mogu objasniti zašto." Evo dokaza za "da", a objašnjenje "zašto" ostavljam čitateljima.

Događaj od kojeg počinje ova anegdota zbio se vrlo davno na nekom Kongresu fiziologa, ako me sjećanje ne vara na Tari u Bosni i Hercegovini dok smo još bili jedinstvena država, Jugoslavija. U ono vrijeme sastajali su se fiziolozi cijele države na godišnjim kongresima. Bila je to prigoda za upoznavanje kolegica i kolega i njihovog rada, za razmjenu iskustava, sklapanje suradnje i općenito za ugodno druženje. Sudjelovanje s radom na kongresu se podrazumijevalo kao obvezno i svima je bilo omogućeno (čitaj sve plaćeno). Kongres je trajao obično 3 do 4 dana, jer radni dio kongresa i nije bio prenaporan, pa je uvijek ostajalo slobodnog vremena za izlete (obvezni jednodnevni izlet) i druženje.

Tako se jednog popodneva okupilo ugodno veće društvo uz hotelski bazen. Stariji su uz rub bazena sjedili, pili i čavrljali. Mnogi od nas mladih su naravno došli na kupanje, pa je bilo vrlo zanimljivo promatrati mlade kolegice u kupaćim kostimima. Naravno nismo pričali o fiziologiji, već smo razgovorom i akrobacijama u vodi htjeli na sebe skrenutu pažnju zgodnih kolegica. Skakanje u svim pozama sa 5-metarske skakaonice naravno nije bio problem. Tako se poveo razgovor o ronjenju. Neki su preronili u jednom dahu cijeli olimpijski bazen od 50 metara i s tim se hvalili na sva usta. Posebno su bili glasni Dalmatinci, kojih je u ono vrijeme bilo dosta na našem Zavodu, jer "as ti ga miša, ča žabari znaju o ronjenju!". Pomalo iznerviran omalovažavanjem, a i gonjen potrebom da se istaknem pred kolegicama izjavio sam da mogu u jednom dahu preroniti bazen dva puta. Vjerovao sam u sebe, budući da sam se desetljećima intenzivno bavio podvodnim ribolovom i tako imao golemog iskustva i kondiciju za ronjenje na dah.

"As ti ga miša! Ma to je nemoguće! Ajmo se kladit! Ma di ćeš ti dva puta preronit! As ti Gospe, muči! Vidin da nisi balunjer, njanci redikul, ali nisi ni macan! Ne budi šempjast. Satr ćeš se, a neš uspjjet!" bio je najglasniji jedan naš nastavnik porijeklom iz Splita. I tako riječ, po riječ,

Cijeni li se ronjenje u znanosti?

Autor Milan Taradi

skuplja se društvo, padaju oklade i nema mi druge, nego pokušat preronit.

Na postolju za skok hiperventilirao sam više minuta, sve dok nisam jako osjetio onu poznatu nelagodu zbog hipokapnije i alkaloze, i skočio, pa što bude! Već iz naslova anegdote je jasno da sam uspio preroniti u jednom dahu tih 100 metara. Bilo je relativno lako prvih 50 metara, zatim spretan okret koji sam naučio još kao gimnazijalac dok sam plivao za Mladost, pa drugih 50 metara. Pred kraj doista je bilo teško. Klizio sam uzduž crne linije na dnu bazena i očekivao svaki tren njezin kraj. Ništa nije više postojalo samo crna linija uz koju ronim. Trošio sam posljednje rezerve i kad sam već očajnički omamljen nagomilanim ugljikovim dioksidom mutno razmišljao o odustajanju i izronu, dosegao sam kraj linije istisnuo posljednje ostatke zraka iz pluća i žustro izronio. Trebalo mi je nekoliko minuta maksimalnog disanja da dođem k sebi i da zapazim oduševljenje kolegica i kolega koji su me očekivali na cilju.

"Jepla đilda! Evala ti! Jesi to napravija!"

Dobio sam okladu, iako sada mislim da i nije bilo baš najpametnije razmetat se svojim fizičkim sposobnostima.

Nakon tog događaja primijetio sam da su me kolege Dalmatinci počeli neobično uvažavati. Već spomenuti profesor znao je o meni često reći kolegama:

"On ti je strašan frajer. Naš dečko! Dobar je u svemu. Nima betege! Ni bevadur, ne palamudi, njanci beštima, ne obadava ženske! A koji je šototajer! Jel ti znaš da more dva puta preronit veliki bazen! Ni za bacit!"

M. Taradi